

Súd: Okresný súd Košice II
Spisová značka: 29C/107/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7211222509
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 11. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr Janka Mičková
ECLI: ECLI:SK:OSKE2:2012:7211222509.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice II sudkyňou JUDr. Jankou Mičkovou v právnej veci žalobcu G. J. H. F., C. R., L. X, F., A.: XX XXX XXX, práv. zást. JUDr. Petrom Frajtom, advokátom, so sídlom v Košiciach, Garbiarska 5, proti žalovanému G. F., X.. X.X.XXXX, L. S. XX, F., zastúpenému JUDr. Katarínou Dušákovou, advokátkou, Považská 26, Košice v konaní o zaplatenie XX,XX € s prísl.

rozhodol:

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi istinu XX,XX € s úrokmi z omeškania vo výške 9% ročne z dlžnej istiny od 1.10.2010 do zaplatenia a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Žalovaný je p o v i n n ý nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške XX,XX €, ktoré pozostávajú zo súdneho poplatku vo výške XX,XX € a z trov právneho zastúpenia vo výške XX,XX € a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia na účet zástupcu žalobcu.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 10.8.2011 domáhal proti žalovanému zaplatenia sumy XX,XX € s úrokom z omeškania vo výške X% z dlžnej sumy ročne od 1.10.2010 do zaplatenia s odôvodnením, že žalovaný dňa 30.9.2010 cestoval prostriedkom mestskej hromadnej dopravy so zľavneným cestovným lístkom bez toho, aby sa pri kontrole preukázal oprávnením na zľavu z cestovného. Keďže žalovaný v zmysle prepravného poriadku a tarify žalobcu toto oprávnenie nepredložil ani v dodatočnej lehote 96 hodín a v tejto lehote neuhradil ani prirážku k cestovnému vo výške X,XX €, vznikla mu povinnosť zaplatiť žalobcovi cestovné vo výške X,XX € a prirážku k cestovnému vo výške XX €. Keďže žalovaný dlžnú sumu neuhradil, uplatnil si žalobca svoj nárok na súde.

Žalovaný vo vyjadrení potvrdil, že dňa 30.9.2010 cestoval dopravným prostriedkom žalobcu, pričom sa pri kontrole preukázal zľavneným cestovným lístkom, nespomínal si však, či sa preukázal oprávnením na zľavnené cestovné. Ďalej uviedol, že sa mal s pracovníkom žalobcu dohodnúť na tom, že v lehote 96 hodín žalobcovi preukáže, že má ako študent strednej školy nárok na zľavnené cestovné a že tieto doklady včas predložila žalobcovi jeho matka, ktorej pracovníci žalobcu mali oznámiť, že týmto je celá záležitosť vybavená. Z uvedených dôvodov žiadal žalobu ako nedôvodnú zamietnuť.

Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi obsiahnutými v spise, výpoveďou účastníkov konania a svedka, pričom iné dôkazy označené ani predložené v zmysle § 120 ods. 4 O.s.p. neboli a na základe toho zistil tento skutkový stav:

V konaní nebola sporná skutočnosť, že žalovaný dňa 30.9.2010 17,24 hod. cestoval dopravným prostriedkom žalobcu na električkovej linke č. 3 a pri kontrole vykonanej povereným pracovníkom žalobcu sa preukázal zľavneným cestovným lístkom v sume 0,25 €. Tieto skutočnosti vyplývajú aj zo služobného hlásenia o porušení tarifných a prepravných podmienok zo dňa 30.9.2010 č. 032987 a

pripojeného cestovného lístka č. L. XXXXXXXX. Z vyššie uvedeného služobného hlásenia a vyjadrení žalobcu ďalej vyplýva, že žalovaný sa pri kontrole nepreukázal dokladmi, ktoré by ho oprávňovali zľavu z cestovného.

Podľa prepravných podmienok žalobcu pre mestskú autobusovú, električkovú a trolejbusovú dopravu, ktorý upravoval zmluvný vzťah medzi účastníkmi konania, je zmluva o preprave osôb uzavretá momentom nastúpenia cestujúceho do vozidla žalobcu, ktorým nastúpením cestujúci vyjadruje svoj súhlas podmienkami prepravy obsiahnutými v prepravných podmienkach. Cestujúci je zároveň povinný uhradiť cestovné v zmysle Tarify žalobcu (čl. 3 prepravných podmienok). Podľa článku 12 prepravných podmienok v prípade, ak sa cestujúci pri kontrole preukáže zľavneným cestovným lístkom pričom nemá preukaz na zľavu s cestovného a vyhlási, že týmto preukazom disponuje, môže dodatočne preukázať nárok na zľavu z cestovného predložením tohto preukazu do 96 hodín od vykonania kontroly na pracovisku žalobcu na K. N. Č.. X Y. F., pričom je povinný uhradiť poplatok vo výške 10 násobku základného cestovného lístka. V prípade ak cestujúci v stanovenej lehote žalobcovi doklad o nároku na zľavu z cestovného nepredloží a nezaplatí stanovený poplatok, je povinný uhradiť cestovné vo výške základného cestovného lístka a prirážku k cestovnému.

Z Tarify žalobcu pre mestskú hromadnú dopravu platnej od 1.1.2009 súd zistil, že cena zľavneného jednorazového papierového časového cestovného lístka na dobu 30 minút predstavuje 0,25 centov, pričom v zmysle uvedenej tarify je platný len s preukázaním nároku na zľavu. Podľa časti C článku 2 bodu 2.2 a čl. 3 bodu 3.1 Tarify majú nárok na zľavnené cestovné aj študenti stredných škôl, ktorý tento nárok preukazujú v príslušnom školskom roku bezkontaktnou čipovou kartou žalobcu alebo iného dopravcu zapojeného do systému EMCARD, kmeňovým listom vydaným žalobcom alebo iným dopravným podnikom v Slovenskej republike platným v príslušnom školskom roku. Podľa časti E bodu 2 Tarify v prípade, ak sa cestujúci pri kontrole preukáže zľavneným cestovným lístkom pričom nemá preukaz na zľavu s cestovného a vyhlási, že týmto preukazom disponuje, môže dodatočne preukázať nárok na zľavu z cestovného predložením tohto preukazu do 96 hodín od vykonania kontroly na pracovisku žalobcu na Rooseveltovej ulici č. 3 v Košiciach, pričom je povinný uhradiť poplatok vo výške 10 násobku základného cestovného lístka. V prípade ak cestujúci v stanovenej lehote žalobcovi doklad o nároku na zľavu z cestovného nepredloží a nezaplatí stanovený poplatok, je povinný uhradiť cestovné vo výške základného cestovného lístka a prirážku k cestovnému. Výška základného jednorazového papierového cestovného lístka na dobu 30 minút predstavuje v zmysle tarify 0,55 centov a výška prirážky k cestovnému za cestu bez platného cestovného lístka predstavovala sumu 55 €.

Z výzvy žalobcu zo dňa 5.10.2010 vyplýva, že žalobca vyzval žalovaného na úhradu základného cestovného vo výške 0,55 centov a prirážky k cestovnému vo výške XX € dôvodu, že sa pri kontrole dňa 30.9.2010 o 17,24 hod. nepreukázal platným cestovným lístkom.

Z kópie písomného „Odvolania sa proti výzve k úhrade pohľadávky“ zo dňa 7.10.2010 predloženého žalobcom vyplýva, že týmto listom matka žalovaného nesúhlasila s povinnosťou na zaplatenie sumy XX,XX € z titulu základného cestovného a prirážky k tomuto cestovnému. V predmetnom liste matka žalovaného uviedla, že žalovaný bol pri kontrole dňa 30.9.2010 vyzvaný na predloženie študentského preukazu, ktorý by ho oprávňoval na zľavu z cestovného, týmto preukazom však žalovaný nedisponuje, nakoľko jeho stredná škola takýto preukaz nevydáva. Matka žalovaného v liste ďalej uviedla, že žalovaný už v minulosti cestoval dopravnými prostriedkami žalobcu so zľavneným cestovným lístkom s tým, že pri kontrolách od neho pracovníci žalobcu doklad o štúdiu nežiadali. Zároveň v tomto liste súhlasila s úhradou poplatku vo výške X,XX €.

Na návrh žalovaného súd na pojednávaní dňa 26.11.2012 vypočul vo veci ako svedkyňu matku žalovaného p. R. F., bytom S. XX Y. F.. Svedkyňa vo svojej výpovedi uviedla, že po vykonaní kontroly osobne na pracovisko žalobcu odniesla kmeňový lístok, resp. potvrdenia o zľave, pričom jej pracovníci žalobcu mali oznámiť, že týmto je celá vec vybavená a nevystavili žiadne potvrdenie o predložení dokladov oprávňujúcich žalovaného na zľavu z cestovného. Svedkyňa si vzhľadom na odstup času nespomínala na typ dokladu, ktorý mala pracovníkom žalobcu predložiť, potvrdila však, že žalobcovi po preukázaní tohto dokladu neuhradila žiaden poplatok a následne nesúhlasila s úhradou sumy XX,XX €, keďže podľa jej názoru tento nárok nebol dôvodný.

Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti (§ 52 Obč. zákonníka).

Zmluvou o preprave osôb vzniká cestujúcemu, ktorý za určené cestovné použije dopravný prostriedok, právo, aby ho dopravca prepravil do miesta určenia riadne a včas (§ 760 Obč. zákonníka).

Podrobnejšiu úpravu osobnej a nákladnej prepravy určujú osobitné predpisy, najmä prepravné poriadky a tarify. V rámci tejto úpravy môžu prepravné poriadky tiež prevziať ustanovenia platné v medzinárodnej preprave pre vnútroštátnu prepravu; zodpovednosť za škodu na zdraví ustanovená týmto zákonom nesmie byť obmedzená (§ 772 Obč. zákonníka).

Podľa ust. § 2 ods. 1 zák. č. 514/2009 Z.z. o doprave na dráhach sa dopravou na dráhe sa rozumie železničná doprava, mestská električková doprava a trolejbusová doprava, doprava na špeciálnych dráhach a doprava na lanových dráhach.

Dopravcom je dráhový podnik, ktorý vo verejnej osobnej doprave uzatvára s cestujúcim zmluvu o preprave osôb. Dopravca poskytuje dopravné služby podľa všeobecných prepravných podmienok (ďalej len "prepravný poriadok") a ak ide o verejnú osobnú dopravu, aj podľa cestovného poriadku (§ 6 ods. 1 a 2 zák. č. 514/2009 Z.z.).

Podľa ust. § 8 ods. 1 a 2 zák. č. 514/2009 Z.z. o doprave na dráhach tarifa cestovného obsahuje cestovné za dopravné služby, najmä základné cestovné a prepravné, osobitné cestovné pre vybrané skupiny cestujúcich a za psov so špeciálnym výcvikom a úhrady za prepravu batožiny, živých zvierat, motorových vozidiel, tovaru, iných vecí a zásielok, vrátane príplatkov a zliav, ako aj podmienky, za akých sa uplatňujú jednotlivé príplatky a zľavy. Ak z tarify cestovného alebo z prepravného poriadku nevyplýva inak, cestovné za dopravné služby je splatné pred uskutočnením prepravy.

Podľa ust. § 8 ods. 5 a 6 zák. č. 514/2009 Z.z. cestujúci, ktorý sa v dráhovom vozidle alebo bezprostredne po vystúpení z dráhového vozidla nepreukáže platným prepravným dokladom osobe oprávnenej kontrolovať prepravné doklady, je povinný na mieste zaplatiť prirážku k základnému cestovnému (ďalej len „prirážka“) a cestovné od nástupnej stanice alebo zastávky do cieľovej stanice alebo zastávky podľa tarify cestovného, alebo preukázať sa dokladom totožnosti na zaznamenanie údajov potrebných na vymáhanie prirážky a cestovného. Ak cestujúci neuhradí na mieste cestovné a prirážku, bude vylúčený z prepravy na najbližšej stanici alebo zastávke. Tým nezaniká nárok dopravcu na zaplatenie prirážky a cestovného do stanice alebo zastávky, na ktorej bol vylúčený z prepravy. Prirážka v mestskej doprave je najviac stonásobok základného cestovného.

Podľa ust. § 16 ods.1 písm. a), b) a h) zák. č. 514/2009 Z.z. o doprave na dráhach je dopravca je povinný uskutočňovať prepravu cestujúcich a tovaru podľa prepravného poriadku, uzatvorenej zmluvy o preprave a cestovného poriadku za cestovné podľa tarify cestovného a označiť zamestnancov, ktorí sú pri preprave oprávnení dávať pokyny cestujúcim alebo kontrolovať prepravné doklady.

Podľa ust. § 16 ods. 2 písm. b) zák. č. 514/2009 Z.z. je dopravca oprávnený zisťovať totožnosť cestujúcich na účely vymáhania prirážky základného cestovného, ktorá nebola zaplatená na mieste, a na účely zisťovania nároku na zľavu základného cestovného.

Podľa ust. § 16 ods. 4 písm. c) a d) zák. č. 514/2009 Z.z. je cestujúci povinný preukázať sa v dráhovom vozidle alebo bezprostredne po vystúpení z neho platným prepravným dokladom označeným osobám oprávneným kontrolovať prepravné doklady a preukázať sa preukazom totožnosti označenej osobe oprávnenej kontrolovať prepravné doklady, ak sa počas prepravy nemôže preukázať platným prepravným dokladom a neuhradí cenu cestovného a prirážku k cestovnému na mieste.

Ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal (§ 563 Obč. zákonníka).

Dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis (§ 517 ods. 1 prvá veta a ods. 2 Obč. zákonníka).

Podľa ust. § 3 ods. 1 nar. vlády č. 87/1955 Z.z. v znení neskorších predpisov, ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

V konaní bola listinnými dokladmi ako aj výpoveďami účastníkov konania preukázaná existencia záväzkového vzťahu medzi účastníkmi konania na základe zmluvy o prepravy osôb (§ 760 Obč. zákonníka), keď bolo preukázané, že žalovaný dňa 30.10.2010 cestoval dopravným prostriedkom žalobcu. Vzhľadom na postavenie účastníkov konania išlo zároveň o zmluvu spotrebiteľskú (§ 52 Obč. zákonníka), pretože žalobca uzatváral zmluvu v rámci svojej podnikateľskej činnosti a žalovaný ako fyzická osoba, ktorá nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Podrobnosti tejto zmluvy boli upravené v prepravných podmienkach a tarife žalobcu (§ 772 Obč. zákonníka). V zmysle týchto prepravných podmienok bola zmluva uzavretá nastúpením do dopravného prostriedku žalobcu, pričom žalovanému vznikla povinnosť uhradiť cestovné určené tarifou žalobcu. Žalovaný pri kontrole cestovných lístkov dňa 30.10.2010 predložil pracovníkom žalobcu zľavnený cestovný lístok, ktorý však v zmysle prepravných podmienok a tarify žalobcu mohol použiť len spolu s dokladom preukazujúcim nárok na zľavu z cestovného. Tento doklad pri kontrole žalovaný nepredložil, ako to vyplýva z vyjadrení žalobcu, služobného hlásenia o porušení tarifných a prepravných podmienok zo dňa 30.10.2010 a výpovede svedkyne.

V zmysle prepravných podmienok a tarify žalobcu mohol žalovaný tento doklad predložiť aj dodatočne v lehote 96 hodín od kontroly, táto skutočnosť však v konaní preukázaná nebola. Žalovaný síce v konaní tvrdil, že tento doklad vo vyššie uvedenej lehote žalobcovi predložil a na potvrdenie tejto skutočnosti navrhol vykonanie dôkazu výsluchom svedkyne, jej výpoveď však súd vzhľadom na iné dôkazy predložené žalobcom súd považoval za účelovú a nepravdivú.

Svedkyňa totiž vo svojej výpovedi uviedla, že v stanovenej lehote žalobcovi predložila doklad, ktorý žalovaného oprávňoval na zľavu z cestovného, nevedela však uviesť o aký doklad išlo, pričom táto jej výpoveď je v rozpore s jej listom zo dňa 7.10.2010, v ktorom svedkyňa výslovne uviedla, že žalovaný takýmto dokladom nedisponuje. Okrem toho žalobkyňa vo svojej výpovedi uviedla, že po predložení dokladu jej pracovníci žalobcu oznámili, že celá vec je uzavretá, t.j. nevyzvali ju na zaplatenie ďalších poplatkov, čo je však

opäť v rozpore s vyššie uvedeným písomným stanoviskom, kde uvádza, že je ochotná uhradiť poplatok vo výške 5,50 € z titulu dodatočného predloženia dokladov oprávňujúcich na zľavu z cestovného. Povinnosť na zaplatenie tohto poplatku je pritom určená v prepravných podmienkach a tarife žalobcu, preto je nepravdepodobné, aby svedkyňa pracovníci žalobcu na splnenie tejto povinnosti nevyzvali a z predmetného listu svedkyne je zrejmé, že svedkyňa o tejto povinnosti vedela. Žalovaný iné dôkazy na preukázanie svojho tvrdenia súdu nepredložil a ani neoznačil, preto súd jeho tvrdeniam neuveril.

Z predložených listinných dokladov naopak vyplýva, že žalovaný sa dňa 30.10.2010 pri ceste dopravným prostriedkom žalobcu poverenému pracovníkovi žalobcu pri kontrole preukázal zľavneným cestovným lístkom v hodnote 0,25 €, pričom však nedisponoval kvalifikovaným dokladom, ktorý by ho na zľavu z cestovného oprávňoval. Tento doklad nepredložil pri prepravnej kontrole a nebolo ani preukázané, aby ho predložil v dodatočnej lehote 96 hodín od vykonania kontroly.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti je žalovaný povinný v súlade s prepravnými podmienkami a tarifou žalobcu uhradiť cestovné vo výške 0,55 € ako prirážku k cestovnému vo výške 55 €, ktorá bola určená

tarifou žalobcu v súlade so zákonnou úpravou (§ 8 zák. č. 514/2009 Z.z.). Súd preto žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu XX,XX €.

O úroku z omeškania rozhodol súd v zmysle ust. § 563 a § 517 Obč. zákonníka. Dlžná suma v súlade s ust. § 563 Obč. zákonníka sa stala splatnou na základe výzvy pracovníka žalobcu dňa 30.9.2010, žalobca má preto právo na zaplatenie úrokov z omeškania odo dňa 1.10.2010. Výška úrokov je určená v súlade s ust. § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. a v danom prípade činí 9% z dlžnej sumy ročne.

Výrok o trovách konania vyplýva z ust. § 142 ods. 1 O.s.p. v zmysle ktorého úspešnému účastníkovi konania patrí právo na náhradu trov potrebných na účelné uplatnenie práva a z ust. § 150 ods. 2 O.s.p. v zmysle ktorého ak sú trovy konania v drobných sporoch neprimerané voči pohľadávke, môže ich súd nepriznať alebo znížiť. Trovy konania úspešného žalobcu pozostávali zo zaplateného súdneho poplatku za návrh na začatie konania vo výške XX,XX € a z trov právneho zastúpenia v sume XX,XX. € za tri úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie žaloby a zastupovanie na pojednávaní dňa 26.11.2012) á XX,XX € a paušálnu náhradu hotových výdavkov X I. X,XX €. C. X I. X,XX € podľa vyhl. č. 655/2004 Z.z. Vzhľadom k tomu, že predmet konania neprevyšoval sumu XXX €, išlo v danom prípade o drobný spor (§ 200ea O.s.p.) a keďže trovy konania boli vyššie ako uplatnený nárok, súd tieto trovy konania ako neprimerané znížil a priznal žalobcovi ich náhradu len vo výške XX,XX €, ktorá zodpovedá výške uplatneného nároku. Súdom priznané trovy konania pozostávajú zo zaplateného súdneho poplatku vo výške XX,XX €, z trov právneho zastúpenia v sume XX,XX €. V prevyšujúcom rozsahu súd žalobcovi náhradu trov konania ako neprimeranú nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice II v 2 vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p. - z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí 29C/107/2012

byť podpísané a datované) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstoí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.

á